

Sygn. akt V KK 183/17

POSTANOWIENIE

Dnia 24 października 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras

w sprawie **S.P.**

skazanego z art. 280 § 1 kk i inne

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 kpk

w dniu 24 października 2017 r.,

kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w P.

z dnia 14 września 2016 r., sygn. akt XVII Ka (...)

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Ś.

z dnia 19 listopada 2015 r., sygn. akt II K (...),

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację, jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 19 listopada 2015 r. Sąd Rejonowy w Ś., sygn. akt II K (...), uznał S.P. za winnego popełnienia występku wyczerpującego dyspozycję art. 280 § 1 k.k. i na podstawie tego przepisu skazał go, a na podstawie art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 33 § 2 k.k., wymierzył mu karę dwóch lat i dwóch miesięcy pozbawienia wolności, oraz karę grzywny w wysokości 60 stawek po 30 zł każda. Nadto sąd orzekł w przedmiocie zaliczenia rzeczywistego okresu pozbawienia wolności w sprawie na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności oraz o kosztach postępowania.

Apelację od wyroku wniósł obrońca oskarżonego S.P., który zaskarżył powyższy wyrok w całości i zarzucił orzeczeniu:

„1. naruszenie przepisów postępowania tj.:

- art. 7 k.p.k. poprzez dowolną a nie swobodną ocenę dowodów i uznanie za wiarygodne wyjaśnień oskarżonych M.P. i K.K. w zakresie, w jakim wskazywali na czynny udział S.P. w planowaniu rozboju, w sytuacji, gdy wyjaśnienia oskarżonych M.P. i K.K. były niespójne niekonsekwentne i chwiejne, sprzeczne ze sobą, a jednocześnie nie korespondowały z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym i na ich podstawie można było bezsprzecznie ustalić, że S.P. popełnił zarzucane przestępstwo rozboju działając wspólnie i porozumieniu z M.P. i K.K. ;

a nadto z ostrożności procesowej, w razie nieuwzględnienia wyżej podniesionego zarzutu:

2. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na błędnym, sprzecznym z zebrany materiał dowodowy przyjęciu, że oskarżony S.P. ustalił z pozostałymi oskarżonymi, że w trakcie rozboju zostanie użyty gaz, czy inny rodzaj przemocy wobec pokrzywdzonego R.S. i że użycie gazu czy innego środka obezwładniającego wobec pokrzywdzonego było objęte zamiarem przez oskarżonego S.P.;

3. naruszenie przepisów postępowania tj. art. 5 § 2 k.p.k. poprzez poczytanie nie dającej się usunąć wątpliwości na niekorzyść oskarżonego S.P. tj. poprzez przyjęcie, że oskarżony obejmował swoim zamiarem użycie, przy dokonywaniu kradzieży pieniędzy, gazu czy też innego sposobu, obezwładnienia pokrzywdzonego, mimo istniejących nie dających się usunąć wątpliwości w tym zakresie;

a w konsekwencji:

4. naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 280 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i błędne zakwalifikowanie czynu oskarżonego S.P., jako przestępstwa rozboju w zbiegu z przestępstwem uszkodzenia ciała pokrzywdzonego, a nie, co najwyżej przestępstwa wyczerpującego znamiona art. 278 § 1 k.k. tj. przestępstwa kradzieży;

nadto z ostrożności procesowej:

5. wymierzenie oskarżonemu S.P. kary rażąco niewspółmiernej do popełnionego przez oskarżonego przestępstwa, a w szczególności kary bez warunkowego zawieszenia przy istnieniu przesłanek do orzeczenia kary z warunkowym zawieszeniem wobec uprzedniej niekaralności oskarżonego, braku czynnego wkładu oskarżonego w bezpośrednim przeprowadzaniu akcji przestępczej, braku jakichkolwiek korzyści z popełnionego czynu zabronionego."

Stawiając powyższe zarzuty obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu, a w wypadku nieuwzględnienia zarzutu z pkt 1 *petitum* o zmianę zaskarżonego wyroku i wymierzenie oskarżonemu kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania lub ewentualnie, o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Ś..

Wyrokiem z dnia 14 września 2016 r. Sąd Okręgowy w P. w sprawie o sygn. akt XVII Ka (...) utrzymał zaskarżony wyrok w mocy.

Kasację w tej sprawie wywiódł obrońca skazanego, zaskarżając powyższy wyrok w całości. Wyrokowi sądu odwoławczego obrońca skazanego zarzucił:

„1. rażące naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia tj.

- art. 433 § 2 k.p.k., art. 457 § 3 k.p.k. poprzez nienależyte rozważenie zarzutów podniesionych w apelacji obrońcy S.P. i powielenie przez Sąd Okręgowy w P. błędnej, dowolnej, pozbawionej obiektywizmu dokonanej przez Sąd Rejonowy w Ś. oceny wyjaśnień skazanego S.P. oraz skazanych K.K. i M.P. dokonanej przez pryzmat całości materiału dowodowego sprawy, tj. materiału w postaci zeznań świadków i dowodów pozaosobowych zgromadzonych w sprawie, a także zaniechanie przez Sąd Okręgowy zawarcia w uzasadnieniu odniesienia się do wszystkich zarzutów obrony podniesionych w związku z zarzutem naruszenia art. 7 k.p.k.;

nadto z ostrożności procesowej w razie nieuwzględnienia wyżej przedstawionego zarzutu, tj. przy przyjęciu, że zarówno Sąd Rejonowy jak i Sąd Okręgowy dokonały prawidłowej, zgodnej z zasadami określonymi w art. 7 k.p.k. oceny dowodów.

- art. 433 § 2 k.p.k., art 457 § 3 k.p.k. poprzez nienależyte rozważenie zarzutów podniesionych w apelacji obrońcy S.P. w postaci podniesionych z ostrożności procesowej zarzutów naruszenia art. 5 § 2 k.p.k., błędu w ustaleniach faktycznych, naruszenia prawa materialnego i powielenie przez Sąd Okręgowy w P. błędów popełnionych przez Sąd Rejonowy poprzez nieuprawnione przyjęcie, że skazany S.P. obejmował swoim zamiarem użycie gazu czy też innego sposobu obezwładnienia pokrzywdzonego, a także niepełnie rozpatrzenie wszystkich zarzutów obrony i niepełne uzasadnienie stanowiska w pisemnych motywach rozstrzygnięcia”.

W oparciu o tak stawiane zarzuty obrońca skazanego wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w P. oraz utrzymanego nim w mocy wyroku Sądu Rejonowego w Ś. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Ś..

W odpowiedzi na kasację prokurator Prokuratury Okręgowej w P. wniósł o oddalenie kasacji, jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja obrońcy skazanego, jako oczywiście bezzasadna podlegała oddaleniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Zarzuty skarżącego jedynie od strony formalnej dopełniają ustawowych wymogów określonych w art. 523 § 1 k.p.k. Zarzucając sądowi odwoławczemu naruszenie art. 433 § 2 k.p.k., 457 § 1 k.p.k., poprzez nienależyte rozważanie zarzutów uprzednio podniesionych w apelacji, obrońca w istocie nie zgadza się z argumentacją i wnioskami sądu drugiej instancji, zaprezentowanymi w uzasadnieniu wyroku. Skarżący w dalszym ciągu kwestionuje ustalenia faktyczne oraz ocenę tych dowodów, które wskazywać mają na rolę S.P. w popełnionym przestępstwie rozboju oraz ewentualnie jego świadomość, co do konieczności użycia środka służącego obezwładnieniu drugiego konwojenta. Niezależnie zatem od użytej przez skarżącego formuły, twierdzenie, że użycie środka obezwładniającego konwojenta – tj. gazu pieprzowego, było ekscesem osoby bezpośrednio wykonującej czynność zaboru pieniędzy i pozostawało poza uzgodnieniami współsprawców, przywoływane w kontekście wniosków obrońcy wykluczających możliwość uznania zachowania skazanego za rozbój w świetle art.

280 § 1 k.k., jest klasycznym przykładem kwestionowania ustaleń faktycznych pod pozorem zarzutu obrazu prawa materialnego.

Dla skuteczności wywiedzionej kasacji niezbędne jest wykazanie takiego rażącego naruszenia prawa. W realiach tej sprawy, wobec nie przeprowadzenia postępowania dowodowego na etapie odwoławczym, kasacyjna kontrola poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych oraz prawidłowości weryfikacji materiału dowodowego możliwa była wyłącznie w takim zakresie, w jakim zarzuty podniesione w kasacji wskazywałyby na rażące naruszenie prawa procesowego, którego dopuścić się miał sąd odwoławczy, a polegającego na nierzetelności ustosunkowania się do zarzutów kwestionujących prawidłowość dokonanej oceny dowodów, a w konsekwencji, czynionych na tej podstawie ustaleń faktycznych. Taka jednak sytuacja nie miała miejsca. Cały fragment uzasadnienia orzeczenia sądu odwoławczego poświęcony został odniesieniu się do stanowiska skarżącego w aspekcie przesłanek dowodowych, które legły u podstaw przypisania skazanemu współsprawstwa w popełnieniu przestępstwa rozboju, a w szczególności istnienia porozumienia co do użycia gazu pieprzowego przez jednego ze sprawców.

Należy zaakcentować, że sąd dokonując oceny konkretnego dowodu - wyjaśnień współsprawców, może obdarzyć przymiotem wiarygodności ich część, a w pozostałym zakresie depozycje te odrzucić, pod warunkiem, że takie stanowisko w sposób należyty uzasadni. Te standardy nawiązujące do ogólnych zasad procesowych - art. 7 k.p.k., zostały w sprawie niniejszej w pełni zachowane.

Z kolei w dalszej części uzasadnienia (str. 6 - 7) zawarto wyczerpujące - względem zarzutu apelacyjnego - rozważania uzasadniające brak podstaw do twierdzenia co do obrazu art. 5 § 2 k.p.k. Nakaz tłumaczenia niedających się usunąć wątpliwości na korzyść oskarżonego jest dyrektywą adresowaną do organu postępowania karnego. Oznacza to, że do naruszenia omawianej zasady przez sąd orzekający może dojść tylko wtedy, gdy organ ten, mimo stwierdzenia niedających się usunąć wątpliwości, nie rozstrzyga ich na korzyść oskarżonego. Słusznie skonstatował sąd odwoławczy, że wywody skarżącego nie wskazują na to, że sąd *meriti* takie wątpliwości, istotne z punktu widzenia odpowiedzialności karnej skazanego (świadomość użycia gazu przez współsprawcę), rzeczywiście powziął i mimo to nie rozstrzygnął ich na jego korzyść. Wątpliwości obrońcy, co do tej

kwestii, są wyłącznie wynikiem subiektywnej oceny materiału dowodowego. Zarzuty zaś Autora apelacji wykazujące dowolność poczynionych w tym zakresie ustaleń zostały przez Sąd odwoławczy poprawnie przeanalizowane, co powoduje, że kasacja sprowadza się do niedopuszczalnego kwestionowania ustaleń faktycznych.

Stanowczo należało stwierdzić, że pomimo przywołania art. 433 § 2 k.p.k. oraz 457 § 3 k.p.k. (zarzut I i II kasacji) adresatem zarzutów sformułowanych w kasacji przez obrońcę skazanego nadal pozostaje sąd pierwszej instancji, albowiem jego argumentacja zmierza wprost do wykazania dowolności oceny dowodów przeprowadzonej przez ten sąd, a jedynie zaaprobowanej przez sąd odwoławczy.

Z tych powodów orzeczono jak w sentencji.

as